

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету
«Чернігівська політехніка»
30 жовтня 2023 р. протокол № 12

Введено в дію наказом ректора
від 30 жовтня 2023 р. № 183/ВС

ПОЛОЖЕННЯ
про внутрішню акредитацію освітніх програм
у Національному університеті «Чернігівська політехніка»
(нова редакція)

*зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради від
30.09.2024, протокол №10, та наказом ректора № 201/ВС
від 30.09.2024*

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про внутрішню акредитацію освітніх програм у Національному університеті «Чернігівська політехніка» (далі - Положення) розроблене відповідно до ст. 30, 44 Закону України «Про освіту», ст. 1, 25, 36 Закону України «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 № 1187 (далі - Ліцензійні умови), Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року № 977 (далі - Положення про акредитацію), а також Порядку розробки, затвердження, моніторингу та закриття освітніх програм у Національному університеті «Чернігівська політехніка» (далі - Порядок розробки освітніх програм).

1.2. Це Положення визначає основні засади та порядок проведення внутрішньої акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (далі - акредитації), як інструменту внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Національному університеті «Чернігівська політехніка» (далі - Університет).

1.3. Метою внутрішньої акредитації є:

1.3.1. Установлення відповідності якості освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою визначеним цим Положенням критеріям;

1.3.2. Допомога гарантам у визначенні сильних і слабких сторін освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою;

1.3.3. Сприяння інтеграції Університету до Європейського простору вищої освіти.

1.4. Внутрішня акредитація освітньої програми - оцінювання якості освітньої програми та освітньої діяльності групи забезпечення за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв внутрішнього оцінювання якості освітньої програми (далі – Критерії), наведених у Додатку 1 до цього Положення.

Критерії застосовуються з урахуванням стандартів і рекомендацій із забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти.

1.5. Критерії застосовуються гарантом освітньої програми для підготовки *відомостей про самооцінювання*, а також радою із забезпечення якості вищої освіти, навчально-методичним відділом та експертами під час проведення внутрішньої акредитації.

Відповідність освітньої програми та освітньої діяльності за освітньою програмою здійснюється за кожним критерієм.

1.6. У межах однієї спеціальності на одному рівні вищої освіти може здійснюватися одночасна акредитація двох або більше освітніх програм.

1.7. Кафедри Університету зобов'язані сприяти проведенню акредитації та діяти добросовісно у відносинах із радою із забезпечення якості вищої освіти, навчально-методичним відділом та експертами.

2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ АКРЕДИТАЦІЇ

2.1. До 1 вересня кожного року навчально-методичний відділ складає *план внутрішньої акредитації освітніх програм*, що затверджується *наказом* ректора Університету. *Наказом* ректора призначається склад експертної групи, яка проводить акредитаційну експертизу, визначається строк її роботи, у тому числі - безпосередньо на відповідній кафедрі та кінцевий термін подання звіту експертної групи.

Одночасно працівники навчально-методичного відділу супроводжують акредитаційну експертизу і підготовку методичних рекомендацій для експертів перед їхнім прибуттям на кафедру.

Під час складання плану враховується кількість програм, які Університет бажає акредитувати в наступному році, чисельність здобувачів вищої освіти, тощо.

2.2. Експертна група для проведення внутрішньої акредитаційної експертизи освітньої програми формується в складі керівника та експерта.

У разі одночасної акредитації двох чи більше освітніх програм у межах однієї спеціальності або міждисциплінарних освітніх програм склад експертної групи може бути розширений.

На підставі подання організації (об'єднання) роботодавців, професійної асоціації до роботи експертної групи може бути залучений представник роботодавців (за згодою).

До складу експертної групи не включаються експерти, які працюють (у тому числі на умовах сумісництва) на відповідній кафедрі, чи за наявності інших обставин, що свідчать про реальний чи потенційний конфлікт інтересів.

2.3. Інформація про призначення експертної групи надсилається гаранту освітньої програми, яка акредитується. За обґрунтованою заявою гаранта освітньої програми, зокрема у разі наявності конфлікту інтересів або обставин, які дають підстави для обґрунтованого припущення про упередженість експерта, останній може бути відкликаний зі складу експертної групи з одночасною заміною на іншого експерта.

2.4. Гарант освітньої програми, призначений відповідно до Порядку розробки освітніх програм, подає до навчально-методичного відділу такі матеріали для внутрішньої акредитації в електронному вигляді:

2.4.1. *Затверджені* в установленому порядку освітню програму та навчальний план за цією програмою;

2.4.2. *Відомості про самооцінювання* освітньої програми відповідно до Критеріїв та *документи*, що підтверджують наведену в них інформацію;

2.4.3. *Рецензії та відгуки* роботодавців (за наявності).

2.5. Матеріали для акредитації надсилаються в електронній формі на офіційну електронну поштову скриньку навчально-методичного відділу. Усі документи щодо проведення внутрішньої акредитації формуються в *акредитаційну справу*, яка ведеться в електронному вигляді. Навчально-методичний відділ забезпечує формування акредитаційної справи.

У разі наявності в документах акредитаційної справи інформації, що становить державну таємницю, або конфіденційної інформації допускається доступ до такої інформації виключно в порядку, визначеному законодавством.

2.6. Внутрішня акредитаційна експертиза передбачає:

2.6.1. Вивчення експертною групою відомостей про самооцінювання, доданих до них матеріалів, а також усіх інших матеріалів та інформації, що стосується освітньої програми;

2.6.2. Відвідування (очне або дистанційне) експертною групою кафедри з метою уточнення фактів, вказаних у відомостях про самооцінювання, опитування представників зацікавлених сторін про освітню програму, формування рекомендацій щодо вдосконалення якості освітньої діяльності за цією програмою;

2.6.3. Складання звіту про результати внутрішньої акредитаційної експертизи (Додаток 2).

2.7. Керівнику та члену експертної групи надсилаються матеріали акредитаційної справи в електронному вигляді для попереднього вивчення. Під час попереднього вивчення матеріалів акредитаційної справи кожний член експертної групи має право отримувати додаткову інформацію від гаранта освітньої програми на свій запит.

2.8. Фізичні та юридичні особи можуть подавати до навчально-методичного відділу звернення з інформацією, що стосується освітньої програми, яка акредитується. Такі звернення доводяться до відома членів експертної групи.

2.9. Відвідування (очне або дистанційне) експертною групою відповідної кафедри здійснюється згідно з програмою, узгодженою керівником експертної групи та гарантом освітньої програми. Тривалість знаходження експертної групи на кафедрі не може перевищувати трьох днів.

Дотримання вимог програми роботи експертної групи є частиною зобов'язань кафедри, передбачених внутрішньою акредитаційною процедурою. Кафедра, зокрема, забезпечує у визначений програмою роботи експертної групи час присутність осіб, з якими заплановані індивідуальні співбесіди, інтерв'ю, фокус-групи (керівництва кафедри, навчально-наукових інститутів (факультетів), педагогічних, науково- педагогічних, наукових працівників, представників органів студентського самоврядування, здобувачів вищої освіти тощо).

Перебувати на кафедрі як спостерігачі можуть проректор з НПР та працівники навчально-методичного відділу.

2.10. Керівники кафедр, факультетів, навчально-наукових інститутів та відділів, працівники яких беруть участь в акредитаційній експертизі, сприяють участі таких працівників в акредитаційній експертизі та інших заходах з внутрішньої акредитації освітніх програм.

2.11. За результатами вивчення відомостей про самооцінювання та інформації, зібраної під час перевірки на кафедрі, експертна група складає обґрунтований звіт про результати внутрішньої акредитаційної експертизи (далі - звіт).

2.12. Звіт підписується всіма членами експертної групи. Член експертної групи, який повністю або частково не погоджується зі звітом, має право підписати його з окремою думкою, яка долучається до звіту і є його невід'ємною частиною.

2.13. Звіт подається керівником експертної групи до навчально-методичного відділу не пізніше ніж за п'ять робочих днів після завершення роботи безпосередньо на кафедрі в електронному вигляді. Навчально-методичний відділ впродовж двох робочих днів надсилає звіт в електронному вигляді гаранту освітньої програми.

2.14. Гарант освітньої програми має право впродовж трьох робочих днів із дня отримання звіту надати проректору з НІПР мотивовані зауваження до звіту, які можуть містити, у тому числі, відомості щодо порушення експертною групою процедури проведення акредитації, визначеної цим Положенням.

2.15. У день подання зауважень до звіту або на наступний день після завершення строку для подання таких зауважень навчально-методичний відділ разом із експертною групою розробляє *рекомендації щодо удосконалення освітньої програми та усунення виявлених недоліків*, які оприлюднюються на засіданні ради із забезпечення якості вищої освіти.

3. ПРАВОВИЙ СТАТУС ЕКСПЕРТІВ, ЩО ПРОВОДЯТЬ АКРЕДИТАЦІЮ

3.1. Експерт є фахівцем, який здійснює акредитаційну експертизу освітньої програми на кафедрі.

Експерт - особа, яка володіє потрібними знаннями та навичками, що дають їй змогу ефективно здійснювати оцінювання якості освітніх програм та освітньої діяльності кафедр за цими програмами та розробляти рекомендації щодо покращення якості вищої освіти за відповідними спеціальностями.

Експерти добираються зі складу науково-педагогічних, а також наукових працівників Університету і затверджуються *наказом ректора*.

3.2. Експерти під час здійснення акредитаційної експертизи зобов'язані здійснювати свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

3.3. Експерт повинен знати:

3.3.1. Вимоги цього Положення;

3.3.2. Критерії, викладені в додатку до цього Положення;

3.3.3. Правові засади функціонування Університету;

3.3.4. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015).

3.4. Експерт повинен володіти методами зовнішнього оцінювання якості освітніх програм та освітньої діяльності закладу вищої освіти за відповідними програмами, у тому числі вміти:

3.4.1. Установлювати відповідність/невідповідність змісту підготовки здобувачів вищої освіти і випускників освітньої програми стандартам вищої освіти;

3.4.2. Аналізувати, систематизувати й узагальнювати інформацію, що стосується освітньої програми та діяльності закладу за програмою;

3.4.3. Проводити аналіз внутрішньої документації закладу вищої освіти, пов'язаної з розробленням та реалізацією освітньої програми, а також програм практик, методичних матеріалів, розроблених для реалізації освітньої програми, інших матеріалів, що забезпечують якість освіти тощо;

3.4.4. Здійснювати збір інформації шляхом опитування, анкетування, інтерв'ювання та інших методів, а також обробку й узагальнення цієї інформації;

3.4.5. Оцінювати різноманітні ресурси закладу вищої освіти;

3.4.6. Взаємодіяти в процесі проведення акредитаційної експертизи з іншими експертами, радою із забезпечення якості вищої освіти, навчально-методичним відділом;

3.4.7. Складати звіт про результати акредитаційної експертизи;

3.4.8. Надавати обґрунтовані висновки за результатами акредитаційної експертизи.

3.5. Під час акредитаційної експертизи експерт має право:

3.5.1. Безперешкодного доступу до приміщень кафедри в дні виїзду;

3.5.2. Знайомитися з документацією кафедри, потрібною для проведення експертизи;

3.5.3. Отримувати від кафедри, інших підрозділів у встановленому законодавством порядку інформацію, потрібну для проведення акредитаційної експертизи;

3.5.4. Проводити інтерв'ювання, фокус-групи, опитування учасників освітнього процесу, отримувати від них інформацію стосовно діяльності кафедри в інший спосіб.

3.6. Під час перебування на кафедрі для проведення акредитаційної експертизи експерт не має права:

3.6.1. Спілкуватися з працівниками кафедри авторитарно, не підтримувати атмосфери взаємної поваги;

3.6.2. Розголошувати передчасно інформацію щодо висновків та результатів експертизи.

3.7. Експерти в період роботи з інформацією з обмеженим доступом під час проведення акредитаційної експертизи повинні діяти в порядку, встановленому законодавством.

3.8. Навчально-методичний відділ забезпечує проведення регулярних семінарів, зборів, тренінгів, інструктажів для експертів з метою підвищення їхньої кваліфікації в сфері забезпечення якості вищої освіти.

3.9. Експерту забезпечується можливість:

3.9.1. Вносити пропозиції на розгляд ради із забезпечення якості вищої освіти щодо вдосконалення вимог до системи забезпечення якості вищої освіти, освітньої діяльності Університету, Критеріїв, вимог, показників та порядку їх запровадження, внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів у сфері забезпечення якості вищої освіти;

3.9.2. Брати участь у засіданнях ради із забезпечення якості вищої освіти під час обговорення результатів акредитаційної експертизи відповідно до вимог цього Положення;

3.9.3. Брати участь у заходах, які проводить рада із забезпечення якості вищої освіти.

Додаток 1

до Положення про внутрішню акредитацію освітніх програм у Національному університеті «Чернігівська політехніка» (пункт 1.6) Критерії оцінювання якості освітньої програми

Обов'язковими умовами для акредитації є відповідність освітньої програми та освітньої діяльності кафедри за цією освітньою програмою таким критеріям:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

1.1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

1.2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів.

1.3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти.

1.4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін.

1.5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

2.1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

2.2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів.

2.3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

2.4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством.

2.5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

2.6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок.

2.7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання.

2.8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі).

2.9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року [№ 722](#).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

3.1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти.

3.2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості.

3.3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються.

Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства.

3.4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

4.1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та принципам академічної свободи.

4.2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса).

4.3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми.

4.4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

4.5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

5.1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь.

5.2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений.

5.3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

5.4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

6.1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством.

6.2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються.

6.3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу.

6.4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

7.1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання.

7.2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства.

7.3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я.

7.4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.

7.5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою.

7.6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

8.1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

8.2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

8.3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

8.4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше).

8.5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін.

8.6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

8.7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Цей критерій застосовується з урахуванням вимог та обмежень щодо оприлюднення інформації з обмеженим доступом, встановлених законодавством.

9.1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

9.2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

9.3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму веб-сайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства.

9.4. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Цей критерій застосовується під час акредитації освітніх програм третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня вищої освіти.

10.1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності.

10.2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників.

10.3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі.

10.4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проектів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо).

10.5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо.

10.6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються.

10.7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

(Додаток 1 у новій редакції згідно із рішенням Вченої ради від 30.09.2024, протокол №10, та наказом ректора № 201/ВС від 30.09.2024)

Додаток 2
до Положення про внутрішню акредитацію освітніх програм
у Національному університеті «Чернігівська політехніка» (пункт 2.7.3)

ЗВІТ

про результати внутрішньої акредитаційної експертизи
освітньо-професійної/освітньо-наукової програми _____
(назва освітньої програми)
_____ рівня
(вказати рівень освіти)

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	
Член експертної групи	
Спостерігачі	
Дати перебування на кафедрі	

1. Аналіз

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Найменування підкритерію	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення
1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.	
2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів.	
3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти.	
4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін.	
5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.	

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Найменування підкритерію	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення
1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).	
2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів.	
3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною).	
4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством.	
5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.	
6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок.	
7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання.	
8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі).	
9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722 .	

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Найменування підкритерію	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення
1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти.	
2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості.	
3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства.	
4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу.	

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Найменування підкритерію	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення
1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.	
2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса).	
3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми.	
4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.	
5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти.	

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Найменування підкритерію	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення
1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь.	
2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений.	
3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.	
4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.	

Критерій 6. Людські ресурси

Найменування підкритерію	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення
1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством.	
2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються.	
3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу.	
4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності.	

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Найменування підкритерію	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення
1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання.	
2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства.	
3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я.	
4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.	
5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою.	
6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.	

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Найменування підкритерію	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення
1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.	
2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.	
3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.	
4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників	

освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше).	
5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін.	
6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.	
7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.	

Критерій 9. Прозорість та публічність

Цей критерій застосовується з урахуванням вимог та обмежень щодо оприлюднення інформації з обмеженим доступом, встановлених законодавством.

Найменування підкритерію	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення
1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.	
2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.	
3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму веб-сайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.	

Критерій 10. Навчання через дослідження (для програм третього (освітньо-наукового) рівня)

Найменування підкритерію	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення
1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності.	

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників.	
3. Заклад вищої освіти здатний сформувавши разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі.	
4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо).	
5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо.	
6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються.	
7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.	

2. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Голова експертної групи

Член експертної групи

(Додаток 2 у новій редакції згідно із рішенням Вченої ради від 30.09.2024, протокол №10, та наказом ректора № 201/ВС від 30.09.2024)